

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG HỌC TIẾNG ANH CỦA SINH VIÊN CÁC TRƯỜNG CAO ĐẲNG HIỆN NAY

Trần Việt Sơn

Trung tâm Đào tạo Hán Ngữ - Trường Cao đẳng Lào Cai.

Tóm tắt: Bài báo tập trung phân tích một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng học tiếng Anh của sinh viên các trường cao đẳng trong bối cảnh hội nhập quốc tế. Mỗi giải pháp được phân tích cụ thể theo hướng thực tiễn và khả thi, góp phần nâng cao năng lực sử dụng tiếng Anh của sinh viên trong học tập và công việc.

Từ khóa: Giải pháp, nâng cao chất lượng

SOME SOLUTIONS TO IMPROVE ENGLISH LEARNING QUALITY AMONG COLLEGE STUDENTS TODAY

Tran Viet Son

Chinese Language Training Center – Lao Cai College

Abstract: This paper focuses on analyzing several solutions aimed at improving the quality of English learning among college students in the context of international integration. Each solution is specifically analyzed in a practical and feasible manner, contributing to enhancing students' English proficiency for both academic and professional purposes.

Keywords: solutions, quality improvement.

Nhận bài: 20/03/2025

Phản biện: 17/04/2025

Duyệt đăng: 21/04/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh toàn cầu hóa ngày càng sâu rộng, tiếng Anh đã và đang khẳng định vai trò là ngôn ngữ quốc tế, là công cụ giao tiếp không thể thiếu trong học tập, nghiên cứu và làm việc. Tại Việt Nam, việc nâng cao năng lực sử dụng tiếng Anh cho sinh viên các trường cao đẳng không chỉ là yêu cầu của sự hội nhập mà còn là yếu tố then chốt quyết định đến cơ hội nghề nghiệp và năng lực cạnh tranh trong thị trường lao động. Tuy nhiên, trên thực tế, chất lượng học tiếng Anh của sinh viên hiện nay còn nhiều hạn chế. Nhiều sinh viên chưa đạt được trình độ sử dụng tiếng Anh đáp ứng chuẩn đầu ra; khả năng giao tiếp, phản xạ ngôn ngữ còn yếu; phương pháp học chưa phù hợp; môi trường thực hành ngoại ngữ còn hạn chế. Những vấn đề này đòi hỏi cần có những giải pháp đồng bộ, thiết thực nhằm cải thiện và nâng cao hiệu quả học tiếng Anh trong các trường cao đẳng.

Bài báo tập trung phân tích một số giải pháp tiêu biểu nhằm nâng cao chất lượng học tiếng Anh cho sinh viên, từ đó góp phần đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục đại học trong thời kỳ hội nhập.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Khái niệm chất lượng học tiếng Anh của sinh viên

Chất lượng học tiếng Anh của sinh viên là một khái niệm tổng hợp, phản ánh mức độ đạt được các mục tiêu giáo dục – đào tạo về năng lực sử dụng tiếng Anh trong quá trình học tập tại các cơ sở giáo dục đại học. Đây không chỉ là việc sinh

viên đạt được điểm số cao trong các kỳ thi, mà còn thể hiện ở khả năng vận dụng ngôn ngữ trong các tình huống giao tiếp thực tế, trong học thuật cũng như trong môi trường làm việc quốc tế.

Trước hết, cần hiểu rằng “chất lượng học tập” là kết quả của sự kết hợp giữa hai yếu tố: (1) **kết quả học tập đầu ra** (outcome) và (2) **quá trình học tập** (process). Trong đó, kết quả học tập tiếng Anh của sinh viên bao gồm các năng lực cơ bản như: nghe, nói, đọc, viết, dịch thuật và sử dụng ngôn ngữ một cách linh hoạt trong giao tiếp. Ngoài ra, còn có yếu tố thái độ học tập, động lực cá nhân, kỹ năng tự học và khả năng phản xạ ngôn ngữ – những yếu tố gián tiếp nhưng quan trọng trong việc duy trì và nâng cao hiệu quả học tiếng Anh lâu dài.

Đối với sinh viên cao đẳng, chất lượng học tiếng Anh còn cần được nhìn nhận trong mối tương quan với chuẩn đầu ra của từng trường, từng ngành học. Ví dụ, một sinh viên ngành Kinh tế không chỉ cần nắm vững kiến thức tiếng Anh cơ bản mà còn phải sử dụng được tiếng Anh chuyên ngành như thuật ngữ tài chính, kinh doanh quốc tế, kỹ năng viết báo cáo và thuyết trình bằng tiếng Anh. Do đó, chất lượng không thể được đánh giá chung chung, mà cần có hệ tiêu chí cụ thể gắn với mục tiêu đào tạo của từng đơn vị.

Một yếu tố nữa cần nhấn mạnh là khả năng vận dụng tiếng Anh vào thực tiễn. Sinh viên có thể đạt điểm cao trong kỳ thi TOEIC, IELTS nhưng

lại không thể sử dụng tiếng Anh trong giao tiếp đời thường hay trong công việc thực tế. Điều này phản ánh một khía cạnh thiếu hụt về chất lượng: đó là khoảng cách giữa học thuật và ứng dụng. Vì thế, việc đánh giá chất lượng học tiếng Anh không thể tách rời khỏi việc khảo sát khả năng sử dụng thực tế của người học trong các bối cảnh khác nhau.

Ngoài ra, chất lượng học tiếng Anh cũng bị chi phối bởi các yếu tố liên quan đến người học (động cơ, thời gian học, thói quen học tập), giảng viên (trình độ, phương pháp giảng dạy), môi trường học (trang thiết bị, môi trường ngôn ngữ) và cả chính sách nhà trường (chính sách kiểm tra đánh giá, hỗ trợ học tập, hợp tác quốc tế...).

Tóm lại, có thể định nghĩa chất lượng học tiếng Anh của sinh viên cao đẳng là tổng hòa các yếu tố thể hiện ở kết quả đạt được về năng lực sử dụng tiếng Anh, khả năng vận dụng ngôn ngữ vào học tập và thực tiễn, sự phát triển toàn diện về kỹ năng ngôn ngữ và thái độ học tập tích cực. Việc nâng cao chất lượng học tập tiếng Anh vì thế cần được tiếp cận một cách toàn diện và có hệ thống, bao gồm từ đổi mới phương pháp giảng dạy, cải thiện môi trường học tập, đến việc khuyến khích tự học và đổi mới đánh giá năng lực.

2.2. Một số giải pháp nâng cao chất lượng học tiếng anh của sinh viên các trường cao đẳng hiện nay

2.2.1. Đổi mới phương pháp giảng dạy

Phương pháp giảng dạy là một trong những yếu tố then chốt ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả tiếp thu và khả năng sử dụng ngoại ngữ của sinh viên. Trong bối cảnh hiện nay, khi công nghệ thông tin phát triển mạnh mẽ và yêu cầu về năng lực sử dụng tiếng Anh ngày càng thực tiễn, việc đổi mới phương pháp giảng dạy không chỉ là yêu cầu mang tính chiến lược mà còn là đòi hỏi cấp thiết nhằm nâng cao chất lượng học tiếng Anh ở bậc cao đẳng.

a) Tăng cường tính tương tác trong lớp học

Một trong những hạn chế phổ biến trong cách dạy truyền thống là sự thụ động của sinh viên: học viên nghe – chép, làm bài tập theo mẫu, ít cơ hội phát biểu, trao đổi. Điều này dẫn đến việc sinh viên chỉ học để thi chứ không phát triển năng lực sử dụng tiếng Anh thực tế.

Giải pháp là áp dụng các phương pháp dạy học lấy người học làm trung tâm như: thảo luận nhóm, đóng vai, trò chơi ngôn ngữ (language games), học theo tình huống (situational learning)... Các

hoạt động này giúp sinh viên chủ động sử dụng tiếng Anh trong các ngữ cảnh đa dạng, từ đó hình thành phản xạ giao tiếp, tư duy bằng ngôn ngữ đích và nâng cao khả năng diễn đạt.

b) Ứng dụng công nghệ thông tin và trí tuệ nhân tạo trong giảng dạy

Việc tích hợp công nghệ vào giảng dạy tiếng Anh mở ra cơ hội lớn để cá nhân hóa quá trình học tập và tăng cường khả năng tự học. Hiện nay, nhiều công cụ hỗ trợ học ngoại ngữ như Duolingo, Grammarly, Elsa Speak, ChatGPT, Quillbot, BBC Learning English... đã được sinh viên sử dụng rộng rãi.

Tuy nhiên, để đạt hiệu quả cao, giảng viên cần hướng dẫn sinh viên sử dụng các nền tảng này một cách có hệ thống và khoa học. Ngoài ra, việc sử dụng AI trong kiểm tra phát âm, đánh giá bài viết, luyện nghe - nói cũng là một xu hướng mới cần được đẩy mạnh trong lớp học đại học. Học liệu số như video clip, podcast, bản tin tiếng Anh, ứng dụng học qua mạng xã hội... cũng nên được khai thác để làm phong phú nội dung bài giảng.

c) Dạy học theo dự án (Project-based learning)

Hình thức học theo dự án không chỉ giúp sinh viên phát triển ngôn ngữ trong quá trình thực hiện nhiệm vụ cụ thể mà còn hình thành kỹ năng làm việc nhóm, tư duy phân biện và năng lực trình bày – vốn là những kỹ năng quan trọng trong môi trường làm việc quốc tế.

Ví dụ, sinh viên có thể làm dự án “Giới thiệu văn hóa Việt Nam bằng tiếng Anh”, “Xây dựng video du lịch bằng tiếng Anh”, hoặc “Phỏng vấn người nước ngoài về chủ đề giáo dục”. Các dự án như vậy giúp người học không chỉ vận dụng tiếng Anh một cách thực tế mà còn tạo động lực mạnh mẽ cho việc học tập.

d) Cá nhân hóa quá trình học tập

Không phải sinh viên nào cũng có trình độ, phong cách học và tốc độ tiếp thu giống nhau. Do đó, một trong những cải tiến quan trọng là giáo viên cần thiết kế chương trình linh hoạt hơn, cho phép cá nhân hóa quá trình học thông qua các bài tập phân hóa, hoạt động bổ trợ phù hợp với từng đối tượng sinh viên.

Bên cạnh đó, việc sử dụng các công cụ kiểm tra đầu vào, khảo sát thói quen học tập và đề xuất lộ trình học phù hợp cũng cần được chú trọng. Cá nhân hóa không chỉ giúp nâng cao chất lượng học mà còn khơi dậy hứng thú và giảm áp lực tâm lý cho người học.

2.2.2. Nâng cao năng lực đội ngũ giảng viên

Giảng viên là yếu tố trung tâm trong quá trình dạy và học tiếng Anh tại các trường đại học. Năng lực chuyên môn, kỹ năng sư phạm, khả năng cập nhật phương pháp mới và tinh thần đổi mới của giảng viên có ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng học tập của sinh viên. Do đó, việc nâng cao năng lực cho đội ngũ giảng viên không chỉ là một giải pháp quan trọng mà còn là điều kiện tiên quyết để thực hiện thành công các cải cách về dạy và học tiếng Anh.

a) Bồi dưỡng chuyên môn và kỹ năng sư phạm hiện đại

Trước hết, giảng viên tiếng Anh cần thường xuyên được cập nhật kiến thức chuyên môn và nâng cao trình độ ngoại ngữ, đặc biệt là các kỹ năng giao tiếp thực tiễn và năng lực giảng dạy tiếng Anh học thuật (Academic English). Ngoài ra, trong bối cảnh giảng dạy hiện đại, việc thành thạo các phương pháp giảng dạy mới như Blended learning, Flipped classroom, học qua dự án cũng là yêu cầu bắt buộc.

Việc tổ chức các lớp tập huấn chuyên đề, hội thảo chia sẻ kinh nghiệm giảng dạy, chương trình đào tạo sau đại học, hoặc khuyến khích giảng viên tham gia các khóa học quốc tế online (MOOCs) như Coursera, edX, FutureLearn là những cách làm hiệu quả để nâng cao chuyên môn.

b) Khuyến khích sử dụng tiếng Anh trong giảng dạy chuyên ngành

Ở nhiều trường cao đẳng, tiếng Anh hiện không chỉ là môn học riêng biệt mà còn được sử dụng để giảng dạy các học phần chuyên ngành (CLIL – Content and Language Integrated Learning). Việc giảng viên có khả năng sử dụng tiếng Anh để giảng dạy các môn như Quản trị kinh doanh, Du lịch, Công nghệ thông tin... sẽ giúp sinh viên vừa học kiến thức chuyên ngành vừa phát triển kỹ năng ngôn ngữ, từ đó tăng cường khả năng hội nhập quốc tế.

Để làm được điều này, giảng viên cần được đào tạo không chỉ về ngôn ngữ mà còn về năng lực sư phạm bằng tiếng Anh (EMI – English as a Medium of Instruction). Đây là một hướng đi mà nhiều trường đại học tiên tiến tại Việt Nam đang triển khai và cho thấy những hiệu quả rõ rệt.

c) Nâng cao ý thức đổi mới và trách nhiệm nghề nghiệp

Một vấn đề đáng lưu ý là một bộ phận giảng viên hiện nay vẫn còn tâm lý ngại đổi mới, ngại thay đổi phương pháp, thiếu sự tương tác với sinh

viên hoặc giảng dạy mang tính hình thức. Do đó, cần có cơ chế đánh giá giảng viên công bằng và mang tính phát triển, không chỉ dựa vào bằng cấp hay thâm niên mà phải gắn với kết quả học tập của sinh viên, mức độ hài lòng của người học và sự đổi mới trong phương pháp giảng dạy.

Bên cạnh đó, cần tạo môi trường học thuật tích cực để giảng viên có thể hợp tác, trao đổi chuyên môn, hỗ trợ nhau trong việc xây dựng bài giảng, thiết kế hoạt động lớp học và giải quyết khó khăn trong giảng dạy. Việc hình thành các “cộng đồng thực hành” (communities of practice) trong nội bộ khoa, trường cũng là một hình thức thiết thực nhằm phát triển năng lực nghề nghiệp bền vững cho giảng viên.

2.2.3. Tăng cường môi trường học ngoại ngữ

Môi trường học ngoại ngữ đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành và phát triển năng lực ngôn ngữ của sinh viên. Một môi trường học tích cực, phong phú và giàu tính thực hành sẽ tạo điều kiện để sinh viên tiếp xúc thường xuyên với tiếng Anh, từ đó nâng cao khả năng tiếp nhận và vận dụng ngôn ngữ một cách tự nhiên. Trong khi đó, tại nhiều trường đại học hiện nay, tiếng Anh vẫn chủ yếu được học trong phạm vi lớp học, thời gian tiếp xúc hạn chế và thiếu các hoạt động hỗ trợ ngoài giờ, dẫn đến việc học trở nên hình thức và thiếu hiệu quả.

a) Xây dựng môi trường sử dụng tiếng Anh trong và ngoài lớp học

Việc tạo ra một “môi trường ngôn ngữ” (language-rich environment) trong trường học là yếu tố tiên quyết để sinh viên có điều kiện luyện tập thường xuyên và phát triển toàn diện các kỹ năng ngôn ngữ. Điều này có thể được thực hiện thông qua nhiều hình thức như:

Khuyến khích sinh viên sử dụng tiếng Anh trong giao tiếp hằng ngày tại khuôn viên trường (trong các quán cà phê, thư viện, bảng thông báo...).

Tổ chức các ngày hội tiếng Anh, tuần lễ giao lưu văn hóa quốc tế, cuộc thi hùng biện, thuyết trình, tranh biện bằng tiếng Anh.

Xây dựng các “English Zones” – khu vực dành riêng cho việc sử dụng tiếng Anh – tại căng tin, ký túc xá, phòng sinh hoạt sinh viên.

Sử dụng tiếng Anh trong các thông báo, văn bản hướng dẫn, bảng hiệu, menu... như một hình thức lồng ghép học tập vào đời sống.

Khi sinh viên được tiếp xúc thường xuyên và tự nhiên với ngôn ngữ, khả năng thẩm thấu và phản xạ tiếng Anh của họ sẽ được cải thiện đáng

kể, từ đó nâng cao chất lượng học tập nói chung.

b) Phát triển các câu lạc bộ, nhóm học tập tiếng Anh

Câu lạc bộ tiếng Anh là một hình thức rất hiệu quả để khuyến khích sinh viên rèn luyện kỹ năng nói, nghe và tư duy phản biện. Đây không chỉ là nơi thực hành ngôn ngữ mà còn là không gian giúp sinh viên xây dựng sự tự tin, tinh thần hợp tác và kỹ năng xã hội.

Để các câu lạc bộ hoạt động hiệu quả, nhà trường cần:

Hỗ trợ cơ sở vật chất như phòng sinh hoạt, thiết bị trình chiếu, tài liệu.

Bố trí người điều phối có kinh nghiệm – có thể là giảng viên, cựu sinh viên giỏi tiếng Anh hoặc tình nguyện viên quốc tế.

Kết nối với sinh viên nước ngoài để tạo các buổi giao lưu ngôn ngữ (language exchange).

Tạo động lực tham gia thông qua các hoạt động thú vị như xem phim, đóng kịch, chơi game ngôn ngữ, tổ chức mini-camp bằng tiếng Anh...

Ngoài ra, việc hình thành các nhóm học tập tự nguyện (study group) theo từng lớp hoặc chuyên đề học thuật bằng tiếng Anh cũng giúp sinh viên hỗ trợ lẫn nhau trong học tập, đồng thời duy trì thói quen sử dụng tiếng Anh một cách thường xuyên và có mục tiêu.

c) Đẩy mạnh hợp tác quốc tế và chương trình giao lưu sinh viên

Một cách thiết thực để sinh viên nâng cao khả năng sử dụng tiếng Anh là được tham gia vào các

chương trình trao đổi, hợp tác học thuật với các trường đại học nước ngoài. Đây là cơ hội giúp sinh viên tiếp xúc với môi trường học tập quốc tế, thực hành ngôn ngữ trong bối cảnh thực tế, cũng như trải nghiệm văn hóa đa dạng.

Các trường cao đẳng cần tích cực ký kết biên bản ghi nhớ hợp tác quốc tế, xây dựng các chương trình trao đổi ngắn hạn (2 tuần – 1 tháng), học kỳ quốc tế, hoặc mời giảng viên nước ngoài đến giảng dạy, giao lưu với sinh viên. Ngay cả trong điều kiện không thể tổ chức trao đổi trực tiếp, hình thức trao đổi trực tuyến (virtual exchange) cũng có thể mang lại hiệu quả tương tự nếu được thiết kế bài bản.

III. KẾT LUẬN

Việc nâng cao chất lượng học tiếng Anh cho sinh viên các trường cao đẳng hiện nay là một yêu cầu cấp thiết trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng và xu thế toàn cầu hóa ngày càng mạnh mẽ. Trên cơ sở phân tích khái niệm về chất lượng học tiếng Anh, bài báo đã trình bày một số giải pháp thiết thực nhằm nâng cao hiệu quả học tập tiếng Anh cho sinh viên. Những giải pháp này cần được thực hiện một cách đồng bộ, gắn với điều kiện thực tiễn của từng cơ sở giáo dục. Trong đó, sự phối hợp giữa nhà trường – giảng viên – sinh viên đóng vai trò quyết định. Nhà trường cần tạo cơ chế và môi trường thuận lợi để đổi mới; giảng viên cần không ngừng cập nhật chuyên môn và đổi mới phương pháp; sinh viên cần chủ động, tích cực, phát huy tối đa năng lực tự học và khả năng thích ứng với các phương thức học tập hiện đại.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2019). *Thông tư số 01/2014/TT-BGDĐT ban hành khung năng lực ngoại ngữ 6 bậc dùng cho Việt Nam*. Hà Nội.
2. Trần Thị Lý (2020). *Phát triển kỹ năng tiếng Anh cho sinh viên đại học qua hoạt động học tập dựa trên dự án*. Tạp chí Giáo dục, Số 481, tr. 25–28.
3. Nguyễn Thị Thu Hằng (2021). *Ứng dụng công nghệ trong dạy học tiếng Anh ở bậc đại học – Thực trạng và giải pháp*. Tạp chí Khoa học Giáo dục, Số 67, tr. 55–60.
4. Nguyễn Văn Phúc (2020). *Môi trường học ngoại ngữ và ảnh hưởng đến kết quả học tập tiếng Anh của sinh viên*. Tạp chí Ngôn ngữ và Đời sống, Số 6, tr. 45–49.
5. Harmer, J. (2015). *The Practice of English Language Teaching (5th ed.)*. Pearson Education.
6. Richards, J.C., & Rodgers, T.S. (2014). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge University Press.
7. British Council (2021). *Teaching English in Higher Education – Trends and Innovations*. Retrieved from: <https://www.britishcouncil.org>